

Huvudman

Linköpings kommun
barnochungdomsnamnden@utb.linkoping.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Slussenskolan i Linköpings kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Linköpings kommun att senast **den 20 oktober 2023** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande garanterad undervisningstid, praktisk arbetslivsorientering, beslut om enskild undervisning samt det förebyggande arbetet för att skapa studiero. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Linköpings kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Linköpings kommun ska vidta följande åtgärder

Garanterad undervisningstid

1. Se till att eleverna i mellanstadiet och i högstadiet som läser enligt ordinarie studiegång ges den undervisningstid som de har rätt till i alla ämnen. Huvudmannen ska vid redovisningen av vidtagna åtgärder inkomma med scheman för samtliga elever som inte har beslut om anpassad studiegång. (10 kap. 4-5 §§ skollagen, 9 kap. 3-4 §§ och bilaga 1 till skolförordningen [2011:185])

Praktisk arbetslivsorientering

2. Se till att praktisk arbetslivsorientering (prao) anordnas för alla elever under sammanlagt minst tio dagar från och med årskurs 8 (10 kap. 8 a § skollagen).

Beslut om enskild undervisning

3. Se till att fatta beslut om enskild undervisning i enlighet med författningarnas krav i de fall denna särskilda stödåtgärd används (3 kap. 9 och 11 §§ samt 29 kap. 10 § skollagen).

Det förebyggande arbetet för att skapa studiero

4. Se till att skolan följer upp elevernas studiero, analyserar vilka hinder som finns för att elever ska ha studiero samt utifrån analysen beslutar om åtgärder för att undanröja dessa hinder. Uppföljningen och analysen ska omfatta personalens gemensamma förhållningssätt, elevhälsans medverkan samt rektorns roll i arbetet med studiero. Huvudmannen ska inkomma med en redogörelse för uppföljningen, analysen och beslutade åtgärder i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder. (4 kap. 4 § och 5 kap. 3 § skollagen)
5. Huvudmannen ska följa upp och analysera de förutsättningar och behov som skolenheten har när det gäller att bedriva ett förebyggande arbete som syftar till att skapa studiero. Med förutsättningar avses här styrning och ledning, personella och ekonomiska resurser samt personalens kompetens. Huvudmannen ska utifrån uppföljningen och analysen bedöma om skolenheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra sitt uppdrag när det gäller studiero. Huvudmannen ska inkomma med en redogörelse för uppföljningen, analysen och bedömningen i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder. (2 kap. 8 och 34 §§, 4 kap. 3 § och 5 kap. 3 § andra stycket skollagen)
6. Huvudmannen ska inkomma med en redogörelse för de åtgärder som har genomförts vid skolenheten i det förebyggande arbetet för att skapa studiero under höstterminen 2023 i samband med redovisning av vidtagna åtgärder (5 kap. 3 § andra stycket skollagen).
7. Se till att mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning endast används vid undervisning enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller utgör extra anpassningar eller särskilt stöd, eller om det enligt rektorns eller lärares bedömning i ett enskilt fall finns särskilda skäl att tillåta en elev att använda sådan utrustning (5 kap. 4 a § skollagen).

8. Se till att det finns skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning som beslutats av rektorn (5 kap. 4 a § skollagen).
9. Se till att rektorn vid minst ett tillfälle följer upp hur ordningsreglerna, och särskilt reglerna avseende mobiltelefonerna, följs och analyserar orsakerna till uppföljningens resultat. Huvudmannen ska inkomma med en redogörelse för hur uppföljningen har gått till, resultatet av analysen samt en beskrivning av genomförda åtgärder. (5 kap. 5 § skollagen)

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Linköpings kommun en anmärkning avseende brist rörande utredning av elevers upprepade eller längre frånvaro. Linköpings kommun ska senast **den 20 oktober 2023** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser att undervisningen bedrivs under ledning av lärare, att eleverna ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare, språkval, åtgärdsprogram, det förebyggande arbetet för att skapa trygghet samt utredning om elevers ordningsstörande beteende.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2023:2301) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys under våren 2023 inlett en tillsyn av Slussensskolan med Linköpings kommun som huvudman. Slussensskolan är en så kallad resursskola för elever inom grundskolan årskurs 6-9 som är i behov av särskilt stöd.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Slussenskolan följer gällande bestämmelser om undervisning och lärande, särskilt stöd, trygghet och studiero samt frånvaro.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan, biträdande rektorn, rektorn och representanter för huvudmannen samt lektionsobservationer den 17, 19 och 26 april 2023.

Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat elevscheman, åtgärdsprogram samt en frånvaroutredning. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i samband med tillsynen tagit del av tre olika versioner av scheman för de olika årskurserna: (1) de av huvudmannen inskickade schemana för årskurs 6-8 samt årskurs 9 i samband med informationsinhämtningen, (2) fyra andra scheman avseende respektive årskurs 6-9 från biträdande rektorn i samband med tillsynsbesöket samt (3) varje elevs individuella schema inlämnade av lärarna, också detta vid tillsynsbesöket. Lärare och rektorn uppger vid intervjutillfällena att de scheman som huvudmannen skickat in (1 ovan) ännu inte implementerats. Enligt rektorn ska det ske inom 2-3 veckor. Av huvudmannens synpunkter på Skolinspektionens tjänsteanteckning framgår att de inte ska implementeras. Av intervju med lärarna framgår att de scheman som biträdande rektorn överlämnade (2 ovan) inte heller gäller. Enligt lärarna läser eleverna efter de individuella scheman som lärarna överlämnade vid tillsynsbesöket (3 ovan). Anledningen är att lärarna en tid in på läsåret måste ändra schemat utifrån vad eleverna klarar av och för att det ska fungera i elevgruppen. Lärarna uppger att de lämnar in förslag på scheman

för respektive elev som rektorn sedan godkänner. De uppger vidare att det för vissa elever innebär att de behöver beslut om anpassad studiegång. Enligt åtgärdsprogrammen finns det elever i årskurs 6 och 8 som inte har anpassad studiegång, och därför ska ges den garanterade undervisningstiden enligt timplanen.

Med anledning av oklarheterna ovan ombads huvudmannen i samband med kommunikeringen av tjänsteanteckningen att uppge vilket/vilka scheman respektive elev läser efter. Huvudmannen svarar att inskickade scheman 1-4 (utskriftsdatum 2023-04-17), det vill säga (2) ovan "är de som efter avslutad, nu pågående MBL förhandling, kommer att gälla".

Av omständigheterna ovan framgår att det fortfarande finns elever i årskurs 6 och 8 som läser efter sina individuella scheman utan att ha anpassad studiegång. Schemana för årskurs 6 och 8 är identiska. Enligt Skolinspektionens beräkningar innebär schemat för årskurs 6 att elever får 24 procent av den garanterade undervisningstiden för mellanstadiet i engelska, 22 i matematik, 25 i samhällsorienterande ämnen, 23 i svenska (inklusive det som på schemat är markerat som "läsning") och ingen undervisning i slöjd. För elever i årskurs 8 är motsvarande procentsatser - i förhållande till timplanen för högstadiet - 27 i engelska, 22 i matematik och 24 i samhällsorienterande ämnen. Inte heller det schemat innehåller undervisning i slöjd.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår vilka ämnen undervisningen ska omfatta samt att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. Vidare framgår att regeringen får meddela föreskrifter om fördelning av undervisningstiden (timplan). (10 kap. 4-5 §§ skollagen)

Av timplanen för grundskolan framgår hur undervisningstiden i ämnena ska fördelas på låg-, mellan- och högstadiet. Huvudmannen ska efter förslag av rektorn besluta om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna. Av bilaga 1 till skolförordningen framgår att eleverna i mellanstadiet är garanterade en minsta undervisningstid om 2 269 timmar och att motsvarande siffra för högstadiet är 2 548 timmar. Vidare framgår vilken minsta undervisningstid eleverna är garanterade per ämne. Vid skolans val får antalet timmar i timplanen per stadium för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent. Antalet timmar för svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik får dock inte minskas. (9 kap. 3 och 4 §§ och bilaga 1 skolförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns elever på Slussenskolan som inte får sin garanterade undervisningstid varken i mellanstadiet eller i högstadiet. Utredningen visar att eleverna fortfarande läser efter de individuella scheman som lärarna lämnade till Skolinspektionen i samband med tillsynsbesöket. Det innebär att eleverna i flera ämnen endast får cirka en fjärdedel av den garanterade undervisningstiden i årskurs 6 och 8, trots att den bör omfatta cirka en tredjedel. Det gäller även ämnena engelska, matematik och svenska som inte får minskas inom ramen för skolans val. Skolinspektionen finner det inte rimligt att undervisningstiden i de övriga

två årskurserna i respektive stadium skulle uppväga detta underskott. Det skulle till exempel innebära att 78 procent av den undervisningstid eleverna är garanterade i matematik skulle ges under de övriga två åren i respektive stadium. Att eleverna inte får sin garanterade undervisningstid tillgodosedd gör att eleverna inte fullt ut får sin rätt till utbildning och leder till att eleverna får sämre förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Praktisk arbetslivsorientering

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare och elever framgår att praktisk arbetslivsorientering (prao) inte anordnas för alla elever. Lärarna uppger att uppgiften att ordna praoplatser ligger på lärarna, men att de inte alltid lyckas att hitta platser till alla elever. I intervju med elever framkommer att en elev var tvungen att själv ordna praoplatser, vilket eleven inte lyckades med. Eleven har därför varken haft prao i årskurs 8 eller i årskurs 9. Rektorn uppger att han inte känner till att det finns elever som inte har fått prao.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att praktisk arbetslivsorientering (prao) anordnas för alla elever under sammanlagt minst tio dagar från och med årskurs 8 (10 kap. 8 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar att det inte anordnas prao för alla elever i enlighet med skollagens krav.

Beslut om enskild undervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framgår att det finns en elev som får all sin undervisning enskilt i eget rum. Det framgår dock av intervjuerna att eleven inte har beslut om särskilt stöd i form av enskild undervisning. Lärarna uppger att eleven har undervisats enskilt sedan höstlovet 2022. Anledningen är enligt lärarna, elevhälsan och rektorn att undervisningsformen gynnar eleven på olika sätt, till exempel när det gäller elevens närvaro i skolan. Såväl rektorn som elevhälsan uppger att anledningen till att det saknas beslut om enskild undervisning är att hela skolbyggnaden ses som ett klassrum, och att ambitionen på sikt är att eleven ska få undervisning i sin ordinarie undervisningsgrupp.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 7 § 3 och 5 stycket skollagen)

Av skollagen framgår bland annat att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses ska framgå av åtgärdsprogrammet. Åtgärdsprogram beslutas av rektorn och rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan bland annat om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt, eller i form av anpassad studiegång. (3 kap. 9 § skollagen)

Av skollagen framgår bland annat att om det finns särskilda skäl får ett beslut om åtgärdsprogram för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt (3 kap. 10, 11 och 12 §§ skollagen).

Av skollagen framgår vidare att i ärenden enligt skollagen som avser myndighetsutövning mot någon enskild ska vissa bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900) tillämpas, däribland bestämmelser om dokumentation och motivering av beslut samt om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till (29 kap. 10 § skollagen).

Av förarbetena till skollagen (prop. 2013/14:160 s. 25) betonas att det är centralt att elever som behöver särskilt stöd för att nå målen också ges sådant stöd och att arbetet med särskilt stöd är en viktig fråga som berör stora delar av den pedagogiska verksamheten i skolan. Samtidigt kan ett beslut om särskilt stöd innebära inskränkningar och förändringar i den enskilda elevens utbildning. Regeringen anser därför att det måste ställas höga krav på rättssäkerhet. Detta innebär att de beslut om särskilt stöd och åtgärdsprogram som fattas ska vara riktiga i sak och beskriva adekvata åtgärder. En förutsättning för detta är att besluten grundar sig på ett väl underbyggt och korrekt underlag. Vidare framgår (s. 29) att det är viktigt att de konkreta åtgärder som avses att vidtas med anledning av det identifierade behovet av särskilt stöd anges i åtgärdsprogrammet. Att såväl behovet av särskilt stöd som de konkreta åtgärder som ska vidtas anges i åtgärdsprogrammet är viktigt dels därför att åtgärdsprogrammet är ett redskap för lärare, rektorer och annan skolpersonal i arbetet med att stödja eleven så att han eller hon kan nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, dels för att eleven och vårdnadshavarna ska kunna ta ställning till om de är nöjda med de åtgärder som avses att vidtas eller om de vill överklaga beslutet om åtgärdsprogram. Det är även viktigt för att beslutet och dess effekter ska kunna följas upp och utvärderas.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att finns brister i skolans hantering av enskild undervisning. Utredningen visar att vid Skolinspektionens besök på skolan i mitten av april har en elev fått enskild undervisning sedan höstlovet 2022, trots att beslut om enskild undervisning saknas. Att en elev får undervisning enskilt utanför den ordinarie

undervisningsgruppen under närmare ett halvår är enligt Skolinspektionen ett typiskt exempel på särskilt stöd. Det innebär samtidigt en stor förändring i en enskild elevs utbildning, vilket är anledningen till skollagens krav på att sådant stöd endast får beslutas av rektorn inom ramen för ett åtgärdsprogram. Att åtgärden anges i ett åtgärdsprogram är också viktigt för att vårdnadshavarna ska kunna ta ställning till om de är nöjda med åtgärden och ges möjlighet att överklaga. Att personal anser att hela skolbyggnaden utgör ett klassrum, förändrar inte det faktum att eleven undervisas avskild från sina klasskamrater, och påverkar därför inte Skolinspektionens bedömning.

Det förebyggande arbetet för att skapa studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Studieron på skolan

Av samtliga intervjuer och lektionsobservationer framgår att den bristande studieron på skolan i hög grad inverkar negativt på elevernas möjligheter att tillgodogöra sig undervisningen. I intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framkommer att problemet till stor del handlar om hanteringen av och konflikter kopplade till elevernas användande av mobiltelefoner. Elever och lärare uppger att det ofta blir konflikter när lektioner startar eftersom elever inte vill lämna ifrån sig sina mobiltelefoner. Det leder till att upp till tio minuter av lektionstiden inledningsvis går åt till diskussioner om detta och inte till undervisning. Lärarna uppger vidare att om de inte samlar in mobiltelefonerna så ägnar sig eleverna åt dessa istället på lektionstiden. Lektionsobservationer visar att även när läraren samlat in elevernas mobiltelefoner, så påverkas studieron av att telefoner aviserar meddelanden eller annat. Vidare visar lektionsobservationer att det förekommer att elever vid flera tillfällen under en lektion hämtar sina inlämnade mobiltelefoner när läraren under korta perioder lämnar klassrummet.

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer framgår vidare att elevernas olika förutsättningar och behov, till exempel aktuellt mående, ibland leder till dispyter och konflikter mellan elever, eller mellan elever och personal, vilket påverkar studieron och också tryggheten för eleverna. Det framgår också att lokalerna i sig inte främjar studieron. Enligt rektorn handlar det bland annat om att lokalerna är fördelade på två våningsplan vilket försvårar för lärarna att få överblick. Av lektionsobservationer framgår även att det är lyhört på skolan, vilket också elevhälsan påtalar, och att till exempel ordväxlingar utanför lektionssalarna påverkar studieron i salarna.

Det förebyggande arbetet för att skapa studiero

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att arbetet med studieron huvudsakligen handlar om insatser som görs när studieron brister. Av intervjuer med lärare och elevhälsan samt lektionsobservationer framgår att lärare och övrig personal tydligt försöker tillämpa de regler som finns, aktivt agerar när studieron

brister och på så sätt arbetar med elevernas beteende. Arbetet med studiero sker därför enligt elevhälsan huvudsakligen när något händer: det blir en reaktion på enskilda händelser. Rektorn bekräftar att studieron oftast tas upp när den brustit. Även i intervjun med huvudmannen framkommer att det - på samma sätt som när det gäller tryggheten - visserligen är fokus på studieron på skolnivå, men att systematik, analys och dokumentation saknas i arbetet. På så sätt blir det förebyggande arbetet också osynligt för huvudmannen själv.

I intervjuer med såväl rektorn som representanter för huvudmannen framkommer att rektorns bild av studieron huvudsakligen formas i samtal med personalen, som sedan förmedlar den till huvudmannen muntligt vid olika tillfällen. Rektorn uppger till exempel att strukturerade observationer för att få en bild av studieron inte genomförs. Enligt rektorn efterfrågar inte heller huvudmannen någon sammanställning av studieron, vilket bekräftas i intervju med huvudmannens representanter. Visserligen genomför huvudmannen en årlig enkät på skolan, en så kallad attitydundersökning, där frågor om studieron finns, men av intervjun med huvudmannen framgår att det är oklart hur den faktiskt används. Elevhälsan uppger att de inte känner till resultatet av den över huvud taget.

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår vidare att det på skolan finns hinder för studieron som personalen har svårt att undanröja. Av intervjun med lärarna framgår till exempel att de inte vet hur de ska hantera problematiken med mobiltelefonerna: oavsett om de ställer krav på eleverna att lämna ifrån sig telefonerna vid lektionsstart eller inte leder det till bristande studiero. Elevhälsan uppger att de lyft frågan, till exempel att det saknas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner, men att inget har hänt. Rektorn bekräftar att inte finns några sådana skriftliga rutiner och att problematiken inte är löst, trots att mobiltelefonerna enligt rektorn är skolans största utmaning. Av intervjun med representanter för huvudmannen framgår att de inte känner till några hinder för studieron som behöver undanröjas på skolan, och som de behöver problematisera kring. För att skapa studiero krävs enligt huvudmannen mer än vad skolan som institution kan erbjuda; det är utmaningar som ligger utanför skolans ramar.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i lagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen).

Av skollagen framgår vidare att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen ges möjlighet till kompetensutveckling och att all personal i verksamheten har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 § skollagen).

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen (4 kap. 3 § skollagen).

Vidare framgår av skollagen att sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektorn är ansvarig för att sådant kvalitetsarbete genomförs. (4 kap. 4 § skollagen)

Av skollagen framgår att huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete för att skapa studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. (5 kap. 3 § skollagen)

Av skollagen framgår vidare att det vid undervisning endast får förekomma sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning som sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande eller utgör extra anpassningar eller särskilt stöd. Rektorn eller en lärare får dock om det finns särskilda skäl tillåta en enskild elev att använda en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning även i andra fall. (5 kap. 4 a § skollagen)

Av skollagen framgår att det för varje skolenhet även ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 5 kap. 4 b-4 d §§ skollagen. Rektorn beslutar om sådana rutiner. (5 kap. 4 e § skollagen)

Av förarbeten till skollagen framgår att huvudmannen ska se till att rektorn har de förutsättningar som behövs för att bedriva ett förebyggande arbete som syftar till att skapa studiero. Huvudmannen ska bland annat se till att den personal som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för ges möjligheter till kompetensutveckling och att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet. (2 kap. 34 § skollagen). Ett förebyggande arbete innebär bland annat att skolor och huvudmän följer upp elevernas trygghet såväl som studiero. Det innebär även att skolor och huvudmän analyserar vilka hinder som finns för att elever ska vara trygga och ha studiero och aktivt verkar för att dessa hinder undanröjs. Det kan bland annat innebära att skolan förebygger ordningsstörningar genom väl förankrade ordningsregler och ett gemensamt förhållningssätt bland personalen och utveckling av det pedagogiska ledarskapet i klassrummet. Det kan även innebära ett fokus på att erbjuda en varierad undervisning av hög kvalitet och de extra anpassningar, särskilda stöd och utmaningar som eleverna behöver. Sammansättningen av elever på olika skolenheter kan också vara en av de faktorer som ingår i de analyser som ska göras. Utifrån en uppföljning och analys av vilka behov som

finns i verksamheten kan både mer generella och särskilt riktade åtgärder behöva vidtas. (Prop. 2021/22:160 s. 229)

Av förarbetena till skollagen framgår att syftet med ordningsregler är att skapa arbetsro och en lugn och trygg miljö i skolan (prop. 2021/22:160 s. 31). Angående uppföljning och analys av ordningsregler anges följande. Det innebär att skolan ska följa upp i vilken utsträckning ordningsreglerna följs och, om det finns brister, ta reda på orsaken till dessa. /.../ Om det till exempel finns ordningsregler som fungerar mindre väl ur vissa avseenden eller som följs i låg utsträckning bör skolan utreda orsakerna till detta och antingen förändra reglerna eller implementera dem mer kraftfullt, om det anses viktigt att ha kvar dem, eller ta bort dem, om de vid en närmare analys inte anses behövas. Det ska i detta sammanhang beaktas att om elever och personal uppfattar att eleverna på ett systematiskt sätt inte följer skolans ordningsregler riskerar det att skapa en kultur där det är acceptabelt att bryta mot ordningsregler och andra normer för uppförande. (s. 236)

Av förarbetena till skollagen framgår att i grundskolan och fritidshemmet ska rektorn eller en lärare få omhänderta en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning för att förebygga störningar i undervisningen eller för att förebygga kränkande fotografering eller filmning. Rektorn ska även få besluta att mobiltelefoner eller annan elektronisk kommunikationsutrustning ska samlas in vid skoldagens början och återlämnas senast vid skoldagens slut. Rektorns beslut får avse högst ett år i taget. (Prop. 2021/22:160 s. 108)

Av läroplanen för grundskolan, förskoleklass och fritidshemmet (Lgr22) framgår att alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande (2.2 Kunskaper). Vidare framgår att skolans mål är att varje elev visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan (2.3 Elevernas ansvar och inflytande). Det framgår också att rektorn har ett särskilt ansvar för att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero samt att undervisningen utformas så att elever får den ledning och stimulans de behöver (2.8 Rektorns ansvar).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans förebyggande arbete för att skapa studiero. Utredningen visar att detta leder till bristande studiero, främst kopplat till svårigheter att upprätthålla reglerna avseende elevernas användande av mobiltelefoner. Lärare och annan personal reagerar på elevers ordningsstörande beteende och försöker se till att reglerna följs, men trots det varierar det i hög grad om reglerna efterlevs av eleverna eller inte. Arbetet med studiero är på så sätt huvudsakligen åtgärdande och inte förebyggande, och det saknas en strategi för hur personalen ska hantera situationer där elever inte följer ordningsregler trots tillsägelser. Utredningen visar att det saknas ett strukturerat arbete under rektors ledning, där den samlade kompetensen hos lärare och övrig personal, till exempel elevhälsan, används i arbetet för att se till att studiemiljön präglas av studiero. I ett sådant arbete ingår att systematiskt följa upp studieron på

skolan, analysera vilka hinder som finns för studiero och utifrån resultatet av uppföljning och analysen besluta om åtgärder för att undanröja dessa hinder.

Sammantaget visar utredningen att huvudmannen inte har säkerställt att det på skolan bedrivs ett förebyggande arbete för att skapa studiero, trots att huvudmannen enligt skollagen numera har ett utpekat ansvar för detta.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Linköpings kommuns verksamhet vid Slussensskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller garanterad undervisningstid, praktisk arbetslivsorientering, beslut om enskild undervisning samt det förebyggande arbetet för att skapa studiero. Det finns därför skäl att förelägga Linköpings kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det finns elever med upprepad eller längre frånvaro för vilka det inte har inletts en frånvaroutredning. Av dokumentstudier framgår att det inletts en frånvaroutredning på skolan. Även rektorn och elevhälsan uppger att en frånvaroutredning har påbörjats, medan lärarna uppger att två utredningar har inletts. Såväl rektorn som elevhälsan och lärarna uppger dock att det är betydligt fler elever som har upprepad och längre frånvaro och bör utredas. I lärarintervjun framkommer att elevernas frånvaro har ökat mycket under vårterminen 2023. Enligt ingiven frånvarostatistik framgår att nästan alla elever har en frånvaro under det senaste halvåret som överstiger 20 procent, och rektorn uppger att flera av dessa bedöms ha en upprepad eller längre frånvaro.

Av intervjuerna med lärare, elevhälsan och rektorn framgår vidare att det numera finns en gemensam rutin i kommunen för arbetet med frånvaro. Enligt rektorn omfattar den även ett utredningsunderlag som stöd för att göra en frånvaroutredning.

I intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärare framgår vidare att även om det inte formellt sett har inletts frånvaroutredningar för alla elever med problematisk frånvaro, så finns dock en uppfattning om orsakerna till elevers frånvaro. Elevhälsan uppger till exempel att det generellt finns en viss kännedom om varför elever har hög frånvaro, men att det inte alltid dokumenteras. Lärarnas

uppfattning är att det saknas ett strukturerat arbete kopplat till elevers frånvaro och beteende, som de hoppas blir mer uppstyrt med den nya rutinen. Som exempel nämner de att de försöker ta reda på varför en elev inte närvarar på lektionerna, trots att eleven är på plats i skolan. Lärarna uppger att även elevhälsan är inkopplad i ärendet men då frånvaroarbetet inte har samlats i en utredning saknas den röda tråden.

Rektorn uppger vidare att den frånvaroutredning som inletts inte har anmälts till huvudmannen.

Rättslig reglering

Barn som är bosatta i Sverige har skolplikt och rätt till kostnadsfri grundläggande utbildning (7 kap. 2 och 3 §§ skollagen).

En elev i grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli (7 kap. 17 § skollagen).

Av skollagen framgår vidare att om en elev har upprepad eller längre frånvaro, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, ska rektorn se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen. (7 kap. 19 a § skollagen)

Av förarbeten till skollagen framgår att det också är viktigt att skolan dokumenterar arbetet med att åtgärda frånvaro. Det framgår vidare att regeringen anser att Skolverkets allmänna råd (om att främja närvaro och att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan) är tydliga när det gäller dokumentation vid frånvaro. Det är vidare av vikt att huvudmannen får kännedom om omfattningen av upprepad eller längre frånvaro utifrån sitt ansvar. Det finns skäl för en rektor att snarast informera sin huvudman när en utredning om en elevs upprepade eller längre frånvaro har inletts för att huvudmannen ska kunna agera därefter. Detta moment är inte avsett att vara betungande. Det räcker t.ex. med att skicka ett mejl till huvudmannen om att en utredning har inletts. (Prop. 2017/18:182 s. 61-63)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att utreda elevers upprepade eller längre frånvaro. Tillsynen visar att skolenheten visserligen vidtar en del insatser vid elevers skolfrånvaro och att även elevhälsan deltar i detta arbete. En strukturerad och ändamålsenligt dokumenterad frånvaroutredning har dock endast inletts för en elev, trots att flera elever på skolan har upprepad och längre frånvaro.

Arbetet med en elevs frånvaro kan pågå under lång tid och bestå av omfattande utredningsmaterial. Det är därför angeläget att arbetets dokumenteras samlat på ett tydligt och ändamålsenligt sätt. Dokumentationen innebär också ett stöd under arbetets gång och skapar kontinuitet. Det är därtill viktigt att rektorn ser till att åtgärder följs upp, och om de visat sig verkningslösa ser till att nya åtgärder prövas och utvärderas för att få eleven att delta i utbildningen.

Enligt skollagen ska en rektor se till att det anmäls till huvudmannen att en frånvaroutredning har inletts. Att det inte görs innebär att huvudmannen inte får kännedom om frånvaroproblematiken och inte har möjlighet att vidta eventuella nödvändiga åtgärder på huvudmannanivå.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen.

Linköpings kommuns verksamhet vid Slussensskolan uppfyller inte författningarnas krav avseende arbetet med att utreda frånvaro. Utredningen visar att det inte finns ett enhetligt arbete för att systematiskt utreda och dokumentera upprepad och längre skolfrånvaro. Därmed finns en risk att de insatser som genomförs inte är tillräckligt träffsäkra eller kraftfulla. Utredningen visar dock att lärarna och övrig personal diskuterar eventuella orsaker till eleverns frånvaro och att vissa insatser genomförs. Nya rutiner för utredning av skolfrånvaro håller också på att implementeras under vårterminen 2023. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Linköpings kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Undervisningen bedrivs under ledning av lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med rektorn och skolpersonal framgår att undervisningen bedrivs under ledning av lärare. Det är lärarna som är ansvariga för planering och genomförande av undervisning på skolan. Övrig personal på skolan bedriver inte någon undervisning under eget ansvar.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

Av skollagen framgår vidare att en legitimerad lärare eller förskollärare har ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen).

Av skolförordningen framgår att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen (5 kap. 2 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Eleverna ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens inskickade dokumentation inför tillsynsbesöket och av intervjuer med lärare och rektorn framgår att samtliga undervisande lärare på skolan har lärarlegitimation samt att tjänstefördelningen i stor utsträckning utgår från lärarnas respektive ämnesbehörighet.

Rättslig reglering

Enligt skollagen får endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

Av skollagen framgår vidare att om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska

1. vara lämplig att bedriva undervisningen, och
2. i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. (2 kap. 18 § skollagen)

Av förarbetena till skollagen betonas att utgångspunkten ska vara att undervisningen bedrivs av lärare eller förskollärare med en utbildning inriktad mot denna undervisning (prop. 2009/10:165 s. 269).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Språkval

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens inskickade dokumentation inför tillsynsbesöket och av intervjuer med rektorn och elever framgår att eleverna inte läser franska, spanska och tyska. Eleverna läser istället svenska eller engelska.

Eleverna uppger i intervju att de inte tror att de har pratat om möjligheten att läsa moderna språk, och lärarna uppger att de inte känner till hur det förhåller sig. Enligt lärarna har de tidigare haft elever som läst moderna språk.

Av intervju med rektorn framgår att eleverna väljer språkval i årskurs 5 innan de börjar på Slussensskolan, och att skolan får information om det vid överlämningen. Om det framkommer att en elev vill läsa moderna språk, så har skolan möjlighet att lösa det, enligt rektorn.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att undervisningen ska omfatta ämnet moderna språk som ska erbjudas varje elev inom ramen för språkval och, för elever som ska erbjudas modersmålsundervisning, modersmål (10 kap. 4 § skollagen).

Av skolförordningen framgår bland annat att huvudmannen som språkval ska erbjuda minst två av språken franska, spanska och tyska. Vidare framgår att en elev istället för ett språk som erbjudits enligt 9 kap. 5 § får välja något av följande språk som språkval:

- det språk som eleven ska erbjudas modersmålsundervisning i,
- svenska eller svenska som andraspråk under förutsättning att eleven i övrigt får undervisning i svenska eller svenska som andraspråk,
- engelska, eller
- teckenspråk.

(9 kap. 5–7 §§ skolförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Linköpings kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller att som språkval erbjuda minst två av språken franska, spanska och tyska. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolans samtliga åtgärdsprogram och tillhörande utredningar. Av tillsynen framgår att samtliga elever på skolan har ett åtgärdsprogram där elevernas behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses beskrivs. Av samtliga åtgärdsprogram framgår vidare när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare uppges i samtliga åtgärdsprogram ha getts möjlighet att delta när åtgärdsprogrammen utarbetades. Överklagandehänvisning finns i samtliga åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammen är beslutade av skolans specialpedagog, eller av rektorn i de fall de innehåller beslut om att särskilt stöd ska ges i form av anpassad studiegång. Enligt rektorn och elevhälsan har specialpedagogen genom delegation rätt att besluta om åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att skolenheter där utbildningen är begränsad till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskolor) gäller att varje elev vid resursskolan ska ges särskilt stöd (3 kap. 7 § fjärde stycket skollagen).

Av skollagen framgår vidare att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,
2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller
3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

(3 kap. 9 § skollagen)

Vidare framgår av skollagen att ett beslut av rektor får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd i fråga om åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 § (28 kap. 16 § skollagen).

Av skollagen framgår även att i ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt skollagen tillämpas 33 § förvaltningslagen (2017:900) om underrättelse om innehållet i ett beslut och hur ett överklagande går till (29 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Det förebyggande arbetet för att skapa trygghet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framgår att tryggheten för eleverna varierar över tid; allt ifrån hög grad av otrygghet till att det är tryggt. Elever, lärare och elevhälsan beskriver exempelvis att det under inledningen av höstterminen var tryggt på skolan, vilket också resultatet av en trygghetsvandring visade, men att tryggheten sedan under en period påverkades negativt på grund av enskilda händelser. Av intervjuer med elever framgår dock att de nu oftast känner sig trygga, och att de känner förtroende för personalen och kan prata med dem om frågor som rör tryggheten.

Av samtliga intervjuer framgår vidare att när kränkande behandling förekommer anmäler personalen det till rektorn. Det framgår vidare att mentorerna på skolan ansvarar för att utreda det som hänt, och att det vidtas åtgärder utifrån vad som framkommit i utredningen. Elevhälsan uppger att personalen även förändrar arbetssätt och organisering av verksamheten för att främja tryggheten när något har hänt: exempelvis har elever placerats på olika våningsplan för att undvika konflikter. Av intervju med huvudmannen framgår vidare att huvudmannen genom systematisk uppföljning säkerställer på individnivå att varje anmälan om kränkande behandling utreds och att åtgärder vidtas. I intervju med representanter för huvudmannen, elevhälsan och rektorn framkommer dock att anmälningarna om kränkande behandling inte sammanställs och analyseras på skolnivå för att huvudmannen på så sätt ska få en övergripande bild av tryggheten.

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot kränkande behandling. Den innehåller en redogörelse för hur de planerade åtgärderna i föregående plan har genomförts, en sammanfattning av identifierade riskområden samt en förteckning av de åtgärder som planeras att genomföras kommande år. Av intervju med rektorn framgår att personalen utvärderar arbetet fortlöpande i samband med varje skollov och att utvärdering dokumenteras i planen. Enligt rektorn ligger utvärdering sedan till grund för hur lärarna ska arbeta fram till nästa lov.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen (4 kap. 3 § skollagen).

Vidare framgår av skollagen att sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektorn är ansvarig för att sådant kvalitetsarbete genomförs. (4 kap. 4 § skollagen)

Av skollagen framgår vidare att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

En lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. Vidare framgår att en rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. (6 kap. 10 § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår att det är huvudmannen som ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero. I detta ingår att huvudmannen ska se till att rektorn har de förutsättningar som behövs för att bedriva ett sådant arbete. Huvudmannen måste bland annat se till att rektorn har de resurser som krävs för att trygghet och studiero ska kunna tillförsäkras alla elever. /.../ Ett förebyggande arbete innebär bland annat att skolor och huvudmän följer upp elevernas såväl trygghet som studiero. Det innebär även att skolor och huvudmän analyserar vilka hinder som finns för att elever ska vara trygga och ha studiero och aktivt verkar för att dessa hinder undanröjs. /.../ Det förebyggande arbetet omfattar även ett aktivt arbete med att främja de normer och värden som ska prägla utbildningen, bland annat alla människors lika värde och respekt för andra människors egenvärde samt jämställdhet, och åtgärder inriktade mot specifika problem som sexuella trakasserier eller andra former av kränkningar. Sammansättningen av elever på olika skolenheter kan också vara en av de faktorer som ingår i de analyser som ska göras. Utifrån en uppföljning och analys av vilka behov som finns i verksamheten kan både mer generella och särskilt riktade åtgärder behöva vidtas. (Prop. 2021/22:160 s. 229 f)

Av förarbetena till skollagen framgår vidare att ett arbete för trygghet är närmare sammankopplat med hur skolan ser till att förebygga och motverka kränkningar och att det finns ett främjande arbete med normer och värden. Det är viktigt att arbetet med detta sker på ett skolövergripande sätt och att skolans personal har ett gemensamt förhållningssätt. Som framgår av avsnitt 4 i propositionen är det också viktigt att arbetet med detta inte bedrivs avskilt från undervisningen och utan tillräcklig koppling till elevers vardag. Det gäller således att se till att elever är trygga både i undervisningen och under övriga delar av skoldagen (prop. 2021/22:160 s. 41). Det framgår vidare att på motsvarande sätt innebär ett förebyggande arbete för trygghet att skolan identifierar och undanröjer hinder i syfte att se till att ele-

verna är trygga under hela sin skoldag och därigenom har goda möjligheter till utveckling och lärande. Betydelsefulla delar i det förebyggande arbetet är hur skolan arbetar med normer och värden, inklusive jämställdhet, bl.a. genom att främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Utifrån en uppföljning och analys av vilka behov som finns i verksamheten kan både mer generella och särskilt riktade åtgärder behöva vidtas. (Prop. 2021/22:160 s. 46)

Av läroplanen för grundskolan, förskoleklass och fritidshemmet (Lgr22) framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero (2.8 Rektorns ansvar). Det framgår vidare att alla som arbetar i skolan aktivt ska motverka diskriminering och kränkande behandling av individer och grupper (2.1 Normer och värden). Det framgår även att skolans mål är att varje elev visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan. Läraren ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling (2.2 Kunskaper).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Linköpings kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller det förebyggande arbetet för trygghet. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning om elevers ordningsstörande beteende

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med rektorn framgår att han har sett till att starta utredningar av tre elever som vid upprepade tillfällen stört ordningen. Rektorn uppger i ett kompletterande svar att det i samtliga fall ledde till disciplinära åtgärder. Enligt rektorn inefattade utredningarna samtal med elev och vårdnadshavare för att få in deras synpunkter och perspektiv samt samtal med lärare och elevhälsan.

Av intervju med elevhälsan framgår att de inte känner till bestämmelsen om att en elevs ordningsstörande beteende ska utredas. När det inträffar diskuteras det dock på skolan på skolan, och det har tagits fram åtgärder även om de inte alltid sedan genomförs. Elevhälsans uppfattning är att det på skolan saknas en samlad utredning för att ta reda på orsakerna till att en elev stör, och hur skolan samlat ska arbeta för att det ordningsstörande beteendet ska upphöra. Enligt elevhälsan leder det ibland till att det är otydligt vilka åtgärder som ska sättas in.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att om en elev i grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med

elevens vårdnadshavare. Vidare framgår att rektorn, med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning enligt 9 § första stycket, ska se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende. (5 kap. 9-10 §§ skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Linköpings kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller att utreda en elevs ordningsstörande beteende. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Anna Åhman Lundberg

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Åhman Lundberg

X Hans-Göran Arvidsson

Föredragande
Signerat av: Hans-Göran Arvidsson